

Jaarstukken 2021

Versie vastgesteld door Raad

16 juni 2022

Ratio weerstandsvermogen

Bij de ratio weerstandsvermogen worden de geïnterpreteerde risico's afgezet tegen het aanwezige weerstandsvermogen. In onderstaande tabel de gewogen risico's.

Risicoprofiel rekening 2021				
Volgnr	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaal) risicobedrag	Kans-percentage	Gewogen risico-bedrag
Incidentele risico's				
1.	Plantage de Sniep	900	70%	630
2.	Holland Park	1.000	30%	300
3.	Buitenlust	150	30%	45
Totaal risicoprofiel Incidenteel		2.050		975
Structurele risico's				
4.	Herijking verdeling algemene uitkering	1.800	90%	1.620
5.	Kosten jeugdzorg	1.200	90%	1.080
6.	Urentoerekening naar projecten	900	10%	90
7.	Gebundelde Uitkering Pw, IOAW, IOAZ en Bbz - Voorheen BUIG	600	30%	180
8.	Leerlingengroei Diemen	350	70%	245
9.	Sociale werkvoorziening (bijdrage Pantar)	-	0%	-
10.	Abonnementstarief Wmo	-	0%	-
11.	Sociaal domein (transitietrajecten)	-	0%	-
Totaal risicoprofiel Structureel		4.850		3.215
Niet te kwantificeren risico's				
12.	Prijsinflatie door oorlog Oekraïne en economische sancties Rusland	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
13.	Fiscale wijzigingen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
14.	Marktontwikkeling aanbestedingen investeringen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
15.	Coronacrisis / economische recessie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Berekening weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend voor de incidentele en structurele risico's. Aan de hand van de eerder genoemde waarderingstabel wordt bepaald hoe Diemen er voor staat.

Incidentele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
29.632	975	30,4

Structurele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
4.757	3.215	1,5

Conclusie

De ratio voor het incidentele weerstandsvermogen is 'Uitstekend'.

De algemene reserve is ook in 2021 verder toegenomen waardoor de weerstandscapaciteit is vergroot. Er zijn geen lopende grondexploitaties waar verliezen verwacht worden. Sterker van enkele grondexploitaties is juist een te verwachten winst opgenomen waardoor de stand van de Reserve Grondzaken tot € 10 miljoen stijgt. Het woningtekort is groot en de ambitie voor meer sociale woningen leveren in samenhang met de beperkte grond die aanwezig is, risico's op voor nieuwe grondexploitaties.

Door de oorlog in de Oekraïne zijn veel economische maatregelen genomen tegen Rusland. Deze maatregelen hebben ook gevolgen voor de rest van de wereld en dus ook voor Diemen. De prijsinflatie is hoog. Dit heeft gevolg voor aanbestedingen van projecten maar ook voor lopende exploitatiekosten (bijvoorbeeld energieprijzen). Het is moeilijk in te schatten hoe lang en welke effecten er zich voor gaan doen. Wij houden u via de kwartaalbrieven op de hoogte van deze ontwikkelingen.

De ratio voor het structurele weerstandsvermogen is 'Ruim voldoende'.

De structurele risico's zijn dit jaar behoorlijk toegenomen. Ten eerste is er de herverdeling van het Gemeentefonds die voor Diemen een forse minder bijdrage oplevert. Deze vermindering is gemaximaliseerd op € 15 per inwoner per jaar. Dit is € 450.000 per jaar. De maximale duur van deze regeling is vier jaar. Totaal dus 4 x € 450.000 is € 1.800.000 na vier jaar. Tegen de herverdeling is veel weerstand van de nadeelgemeenten. Het is onduidelijk wanneer de herverdeling exact in gaat en of er nog aanpassingen komen. De kans is klein dat de effecten voor Diemen veel afnemen.

De kosten voor jeugdzorg blijven toenemen. Vooral complexe zorg neemt in aantal toe en brengt hoge kosten met zich mee. Nog steeds zetten we volop in op de beheersing van de kosten binnen de specialistische jeugdhulp, dit blijkt weerbarstige materie. Vooral omdat incidentele gevallen veel meerkosten met zich mee kunnen brengen.

In 2021 is een start gemaakt met het programma 'Grip en controle sociaal domein'. Het programma heeft een drietal doelen:

1. De voorspelbaarheid in uitgaven en inhoudelijke ontwikkelingen vergroten:
 - a. door producten te ontwikkelen die meer inzicht geven in de uitgaven en;
 - b. door de inhoudelijke trends en maatschappelijke opgaven te vertalen naar politiek-bestuurlijke keuzes.
2. Kostenbewust handelen maakt een wezenlijk onderdeel uit van werken in het sociaal domein.
3. Informatie van buiten naar binnen brengen om effectiever te werken aan de opgaven in het sociaal domein.

Kengetallen

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij in het jaarverslag 2020 ook de volgende vijf kengetallen verplicht opnemen in de paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte en
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht, zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Kengetallen	Norm	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
1. Netto Schuldquote	<100%: groen >130%: rood	36%	85%	20%
2. Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<70%: groen >100%: rood	34%	84%	19%
3. Solvabiliteitsrisico	>50%: groen <30%: rood	18%	15%	28%
4. Grondexploitatie	N.v.t.	-2%	-19%	-11%
5. Structurele exploitatieruimte	>0,6%: groen <0%: rood	2,18%	1,40%	3,45%
6. Belastingcapaciteit	Landelijk gemiddelde 100%	106%	106%	109%

In bovengenoemde tabel valt op dat de solvabiliteitsratio 'rood' gekleurd is. Oorzaak hiervan is de hoge leningenportefeuille van de gemeente. Deze is destijds ontstaan bij de bodemsanering van grondexploitatie Plantage De Sniep. De afgelopen jaren is de leningenportefeuille van € 85 miljoen in 2015 teruggebracht tot € 42,5 miljoen eind 2020. Oftewel er wordt al op gestuurd. Echter nieuwe ambities vergen investeringen en daarmee zal de leningenportefeuille in de komende jaren weer toenemen. Dat zal een negatief effect hebben op de solvabiliteitsratio.

Alternatief is de norm bij te stellen. Nu sluiten we aan bij de normering van de VNG. De raad kan besluiten een afwijkende norm te hanteren. Advies is dit niet te doen zodat inzichtelijk blijft dat we aan de hoge kant zitten qua solvabiliteitsratio.

1+2. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een beeld van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven.